

Algemeen Pedagogisch Beleidsplan Peuteropvang

Zoople Velsen
2024-2027

Inhoud

Inleiding	4
1. Sociaalmaatschappelijke context.....	5
2. Pedagogische visie	6
3. Stamgroepen.....	8
3.1 Peuteropvang locaties	8
3.2 Ruilen en extra dagen.....	9
3.3 Stamgroep verlaten	9
3.4 Opvang op een tweede stamgroep	9
3.5 Sluitingsdagen.....	10
4. Pedagogiek en didactiek in de peuteropvang.....	11
4.1 VVE programma	11
4.2 Spel/spelend ontwikkelen	11
4.3 Rol van de pedagogisch medewerker.....	11
4.4 Elk kind een mentor	12
4.5 Basisdoelen.....	12
5. Een veilige en gezonde speel-leeromgeving.....	18
5.1 Veiligheid.....	18
5.2 Gezondheid.....	19
6. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)	21
7. Volgen van de ontwikkeling	22
8. Samenwerken.....	23
8.1 Samenwerking met het basisonderwijs ‘doorgaande lijn’	23
8.2 Samenwerking met de BSO ‘doorgaande lijn’	23
8.3 Samenwerking met zorg- en hulpverleningsinstellingen	23
9. Samen met ouders	25
9.1 Van ouderbetrokkenheid naar educatief partnerschap	25
9.2 Inschrijving en kennismaking	25
9.3 Medezeggenschap.....	25
9.4 Communicatie.....	26
10. Borgen van kwaliteit	28
10.1 Scholing en deskundigheid	28
10.2 Gedragscode en verklaring omtrent gedrag.....	28
10.3 Beroepsgeheim	28
10.4 Inzet Pedagogisch coaches en beleidsmedewerkers	28

Pedagogisch beleid 2024-2027
Versie januari 2025

10.5 Inzet Pedagogisch ondersteuner	29
10.6 Inzet stagiaires en vrijwilligers.....	29

Inleiding

Het pedagogisch beleid geeft de visie van Zoople Velsen weer op de Kinderopvang. Het geeft inzicht in wat ouders van ons mogen verwachten en waar wij voor staan. Voor de (pedagogisch) medewerkers vormt dit beleid het uitgangspunt voor hen dagelijks handelen.

De eisen voor goede en verantwoorde kinderopvang en Voorschoolse Educatie staan in de wet Kinderopvang¹, het Besluit kwaliteit kinderopvang², de Regeling wet kinderopvang³, het Besluit Basisvoorwaarden Kwaliteit Voorschoolse Educatie⁴ en het toezichtkader Voor- en Vroegschoolse Educatie⁵ (VVE).

We ‘bewegen mee’ met de nieuwe eisen en houden tegelijkertijd daarbij onze visie hoog; wij zijn van het ‘spelenderwijs leren’! Wij zetten ons in voor een fijne, veilige en een uitdagende speelomgeving voor de peuters en ondersteunen hun spel. Het ‘leren’ komt daar grotendeels vanzelf uit voort.

Het pedagogisch beleid staat niet op zichzelf, maar vormt in samenhang met het pedagogisch werkplan per locatie van de peuteropvang en het kwaliteitshandboek het geheel van het beleid en de werkwijze van Zoople Velsen. We evalueren de uitvoering van het pedagogisch beleid jaarlijks en stellen het plan zo nodig aan de hand hiervan bij.

Onze peuteropvang locaties bieden:

- Reguliere opvang (door de gemeente gesubsidieerde plaats) voor 2 dagdelen aan peuters van 2 tot 4 jaar.
- Peuteropvang (ouders met recht op kinderopvangtoeslag) voor één of meer dagdelen van 2 tot 4 jaar.
- Peuteropvang voor kinderen van 2,5 tot 4 jaar met een VVE-indicatie voor 16 uur per week.
- Opvang voor peuters voor wie het wenselijk is dat zij, door problemen in de thuissituatie, hun gedrag of ontwikkeling, vaker of op jongere leeftijd de peuteropvang bezoeken, kan een sociaal-medische-indicatie (SMI) worden afgegeven (vanaf 2 jaar).

Een SMI-indicatie of VVE-indicatie wordt afgegeven door de Jeugdgezondheidszorg (JGZ).

¹ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0017017/2022-08-01>

² <https://wetten.overheid.nl/BWBR0039936/2021-07-01>

³ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0017252/2022-01-01>

⁴ <https://wetten.overheid.nl/BWBR0027961/2022-01-01>

⁵ <https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/publicaties/2021/07/01/onderzoekskader-2021-primair-onderwijs>

1. Sociaalmaatschappelijke context

De functies van de kinderopvang liggen met name op het terrein van ontwikkelingsstimulering, ontmoeting, opvang, educatie, opvoedondersteuning, signalering en preventie. Het streven is om Zoople Velsen een bereikbare, laagdrempelige voorziening te laten zijn, waar alle kinderen uit Velsen, ongeacht culturele achtergrond, geloofsovertuiging of land van herkomst welkom zijn.

We werken nauw samen met verschillende opvoedpartners zoals de Jeugdgezondheidszorg (JGZ). In de brochure 'Wijzer Samenwerken' van het Centrum Jeugd en Gezin Kennemerland (CJG) is een overzicht opgenomen van alle organisaties en instanties rondom opvoeden en ondersteunen.

We signaleren regelmatig 'opvoedingsonzekerheid' bij ouders, vaak door het ontbreken van een stevig sociaal netwerk waar de ouders op kunnen terugvallen. De pedagogisch medewerker is vaak, naast JGZ de eerste professional waar ouders mee te maken krijgen. We streven ernaar om naast ouders te gaan staan in de opvoeding van hun kind. In de wijken waar deze situaties van opvoedingsonzekerheid het meeste voorkomen, zien we ook een concentratie van peuters met een VVE-indicatie en peuters met een SMI-indicatie.

Er is sprake van een maatschappelijke tendens naar een prestatiegerichte kijk op jonge kinderen. Deze ontwikkeling sluit niet goed aan op wat wij - en vele pedagogen met ons de kracht vinden van de manier waarop kinderen zich in de peuterleeftijd optimaal kunnen ontwikkelen: gericht op het kind als geheel - en altijd spelenderwijs. Deze ontwikkeling uit zich ook in een toegenomen druk op pedagogisch medewerkers met betrekking tot planning en registratie. Voor de organisatie is het daarom meer en meer een opdracht om de goede balans te vinden tussen gerichte aandacht voor de peuters en het observeren, registreren en evalueren.

2. Pedagogische visie

Zoople Velsen biedt dé stevige basis voor je kind!

Kinderen leren van nature, maar niet vanzelf. Onze peuteropvang locaties bieden de kinderen de mogelijkheid om zich in eigen tempo, in een veilige omgeving door middel van samenspel en ontdekken te ontwikkelen. We richten ons er in eerste instantie op, dat het kind zich veilig voelt in de groep, zelfvertrouwen heeft en nieuwsgierig kan zijn naar zijn omgeving. Pas dan wordt leren en ontwikkelen mogelijk én leuk. We bieden daarbij een rijke speel-leeromgeving, die aansluit bij de interesses en behoeften van de kinderen. Wij vinden het belangrijk dat het kind al op jonge leeftijd leert omgaan met andere kinderen en volwassenen. In de dagelijks praktijk is het handelen van pedagogisch medewerkers daarop gericht.

Ontwikkeling stimuleren betekent voor ons dan ook observeren, volgen, signaleren, bijsturen, begeleiden, stimuleren, meedenken en meedoen. Daarbij zijn we ons van onze voorbeeldfunctie bewust. Naast het sociale aspect van het spelen in de groep, wordt de autonomie van het kind niet uit het oog verloren.

Pedagogische uitgangspunten

- ***Ontwikkelingsgericht werken: brede ontwikkeling stimuleren door middel van betekenisvolle activiteiten en interactievaardigheden van de pedagogisch medewerker***

Zoople Velsen stimuleert en ondersteunt peuters zo optimaal mogelijk in hun ontwikkeling. Alle locaties werken vanuit een VE-programma. Op onze locaties wordt gewerkt met de methode Startblokken.

De methodiek is gebaseerd op de theorieën van Vygotski en hanteert drie uitgangspunten:

1. Betekenisvolle activiteiten aanbieden, die aansluiten bij de belevingswereld en ontwikkeling van de kinderen;
2. Een pedagogisch medewerker die niet alleen activiteiten bedenkt en aanbiedt, maar ook meedenkt, meespeelt en meedoet;
3. Bij het stimuleren van kinderen in hun ontwikkeling is aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden (tegelijkertijd). Hier ligt een 'holistisch' mensbeeld aan ten grondslag: de cognitieve, sociaal-emotionele en motorische ontwikkeling van kinderen vindt niet los van elkaar plaats, maar in samenhang. We kijken dus naar het kind als geheel en niet enkel naar de losse ontwikkelingsgebieden.

- ***Pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven⁶***

In het vorige punt is aangegeven dat we de ontwikkeling van kinderen in samenhang stimuleren. De interactie met de sociale wereld is daarbij leidend. Om deze interactie met de sociale wereld te stimuleren is er specifieke aandacht voor de basisdoelen van Riksen-Walraven:

1. Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid;
2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties;
3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties;
4. Kinderen de gelegenheid bieden om zich de normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.

⁶ <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/kinderopvang/kinderopvang-ontwikkeling-kind-centraal>

- ***Pedagogisch partnerschap (Samen met ouders)***

Werken in de peuteropvang is samenwerken met ouders. De ouders zijn verantwoordelijk voor het kind en zij hebben en houden altijd de meeste invloed op het kind. Goede samenwerking met de ouders is een voorwaarde om kinderen goed te kunnen begeleiden bij hun ontwikkeling. Wij betrekken ouders actief bij de sociale opvoeding en de ontwikkeling van hun kind binnen de groep met als doel de onderwijskansen en taalontwikkeling van het kind te vergroten.

3. Stamgroepen

Zoople Velsen heeft 10 peuteropvang locaties in de gemeente Velsen. Elke locatie heeft één of twee lokalen. De peuteropvang werkt in stamgroepen die bestaan uit maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Zij worden begeleid door twee gediplomeerde pedagogisch medewerkers en soms met een stagiaire en/of vrijwilligster erbij. Bij elke locatie is zichtbaar aangegeven wie er welke dag werkt.

3.1 Peuteropvang locaties

Locatie	Leeftijd kinderen	Totaal aantal kinderen	Adres
Peuteropvang De Speelweide - Weiland - Stal	2 tot 4	32	De Weid 22 1991 ET Velserbroek 06 59 900560
Peuteropvang De Wimpel	2 tot 4	16	Franciscuspad 15 1971 PE IJmuiden 06 106 490 93
Peuteropvang Olleke Bolleke	2 tot 4	16	Frans Netscherlaan 4 2071 AZ Santpoort-Noord 06 599 59 712
Peuteropvang 't Heuveltje	2 tot 4	16	Nicolaas Beetslaan 1 1985 HH Driehuis 06 599 933 66
Peuteropvang De Brulboei	2 tot 4	24	Kanaalstraat 166 1975 BJ IJmuiden 06 599 46 557
Peuteropvang De Drie Turven	2 tot 4	16	Planetenweg 338 1974 BP IJmuiden 06 599 43 708
Peuteropvang Zoeff!	2 tot 4	16	Eenhoornstraat 2C 1973 XT IJmuiden 06 170 177 46
Peuteropvang 't Piraatje - Zee - Land	2 tot 4	32	Torricellistraat 41 1972 RT IJmuiden 06 59 94 22 58
Peuteropvang De Vuurvliegjes - Maan - Sterren	2 tot 4	22	Heerenduinweg 45 1971 JA IJmuiden 06 599 44 743
Peuteropvang De Vlinder - Rups - Bloem	2 tot 4	32	Heirweg 2 1951 CD Velsen-Noord 06 280 83 242

Aanmelden, inschrijving en plaatsing

Ouders kunnen hun kind vanaf de geboorte al aanmelden via onze website www.zooplevelsen.nl

De afdeling planning beheert de inschrijflijst. Wanneer een kind 2 jaar oud is en er plaats is op de peuteropvang, wordt het kind opgeroepen.

Bij plaatsing gelden de volgende regels⁷:

⁷ Uitgebreide informatie over plaatsing staat in het Plaatsingsbeleid van Zoople Velsen

- In principe worden kinderen op inschrijfdatum geplaatst. Als er sprake is van een wachtlijst, kan ook de leeftijd mee gaan wegen.
- Kinderen met een VVE-indicatie plaatsen we bij voorkeur direct 4 dagdelen. Dit kan vanaf de leeftijd van 2,5 jaar. Wanneer de omstandigheden dit wenselijk maken, kunnen er in overleg met de plaatsingscoördinator andere afspraken worden gemaakt.
- Uitzonderingen kunnen we maken als er sprake is van een sociaal/medische indicatie, verstrekt door de jeugdgezondheidszorg. Een kind kan dan vaker komen of minder.

3.2 Ruilen en extra dagen

Bij de peuteropvang is het mogelijk om dagdelen te ruilen of om extra dagdelen af te nemen. Deze dagen kunnen worden aangevraagd bij de plaatsingscoördinator via ons digitale systeem. Hierbij gelden onder andere de volgende regels:

- Ruilen of extra dagen afnemen gaat altijd gepland. Ouders moeten deze ruildag of extra dag van tevoren aanvragen.
- Ruilen of extra dagen afnemen kan alleen als de bezetting dit toelaat.
- Ruilen of extra dagen afnemen kan alleen op dezelfde locatie.

In het plaatsingsbeleid van Zoople Velsen staat specifiek beschreven welke voorwaarden er gelden voor extra dagdelen afnemen of het ruilen van dagdelen.

3.3 Stamgroep verlaten

In bepaalde situaties is er voor kinderen de mogelijkheid om de eigen stamgroep te verlaten. Bijvoorbeeld tijdens het buitenspelen. Dit is voor kinderen heel goed voor de gezondheid en geeft hen nog meer ruimte om te verkennen, ontdekken en te ontwikkelen. Bij een aantal van de peuteropvang locaties is er voor de kinderen ook de mogelijkheid om gebruik te maken van de gymzaal van de school. Ook dan verlaten de kinderen kort de eigen stamgroep.

Een andere situatie waarbij de eigen stamgroep wordt verlaten, is tijdens het ondernemen van een uitstapje of bij het uitvoeren van een activiteit in een andere ruimte. Hoe dit per locatie wordt vormgegeven staat beschreven in het locatie specifieke pedagogisch werkplan

3.4 Opvang op een tweede stamgroep

Bij locaties waar meer dan één groep is, kan het voorkomen dat kinderen worden opgevangen op een tweede stamgroep of dat er groepen worden samengevoegd. Hierbij is het belangrijk om te onthouden dat de stamgroep altijd de vaste groep is en dat een kind maximaal in één andere stamgroep mag worden opgevangen, naast de eigen stamgroep. Ouders worden vooraf op de hoogte gesteld op welke wijze wordt samengevoegd. Opvang op een tweede stamgroep en samenvoegen gebeurt mits de BKR (beroepskracht-kind-ratio) dit toelaat.

Er kan op twee manieren worden samengevoegd bij Zoople Velsen.

Structurele opvang op een tweede stamgroep houdt in dat er op vaste basis wordt samengevoegd of een kind op vaste basis wordt opgevangen op een tweede stamgroep. Dit gebeurt op dagen dat er bijvoorbeeld minder groepen geopend zijn. Als dit het geval is

wordt dit van tevoren kenbaar gemaakt aan ouders. Hiervoor wordt een schriftelijk overeenstemming ondertekend. Hierbij is vooraf duidelijk over welke andere stamgroep het gaat en voor welke periode dit geldt. De structurele opvang op een tweede stamgroep kan veilig en verantwoord vormgegeven worden bij Zoople Velsen, omdat op de locaties met meerdere groepen wordt gewerkt volgens hetzelfde pedagogisch beleid en dezelfde vaste gezichten kunnen worden gekoppeld aan de kinderen. Hoe er wordt samengevoegd per locatie, is te vinden in het locatie specifieke pedagogisch werkplan.

Incidentele opvang op een tweede stamgroep houdt in dat er eenmalig kan worden samengevoegd of een kind eenmalig wordt opgevangen op een tweede stamgroep, bijvoorbeeld als er tijdelijk minder kinderen aanwezig zijn. Ouders worden vooraf geïnformeerd over welke groepen er worden samengevoegd en in welke groepsruimte. De ouders moeten hier vooraf schriftelijk toestemming voor geven. Ook incidentele opvang op een tweede stamgroep wordt alleen gedaan als er een vaste medewerker van elke groep aanwezig is, zodat de kinderen zich veilig en vertrouwd voelen.

3.5 Sluitingsdagen

Ouders kunnen onze sluitingsdagen en vakantierooster vinden op de website of via het digitale systeem KidsKonnnect.

4. Pedagogiek en didactiek in de peuteropvang

In de manier van werken op de peuteropvang staat het VVE-programma Startblokken centraal. Tegelijkertijd werken we aan de pedagogische basisdoelen van Riksen-Walraven.

4.1 VVE programma

Door de inzet van een VVE-programma nemen kinderen deel aan spelactiviteiten en verkennen interessante actuele thema's, uit de dagelijkse werkelijkheid. Het is een doelgerichte werkwijze die aansluit bij wat de meeste jonge kinderen zelf willen doen: 'groot zijn', meedoen met alles wat zij in de wereld om zich heen tegenkomen en natuurlijk veel leren en nieuwsgierig blijven. De pedagogisch medewerkers zijn interactieve deelnemers en geven bewuste sturing aan het leren en ontwikkelen van de peuters.

4.2 Spel/spelend ontwikkelen

Alle locaties van Zoople Velsen werken met de VVE methode Startblokken. Startblokken is een VVE-programma dat uitgaat van de kracht, fantasie en input van de kinderen. Het fundament is thematisch werken. De kinderen krijgen activiteiten aangeboden in de grote groep, kleine groep en worden individueel begeleid. De eigen inbreng van kinderen is een essentieel onderdeel in elke activiteit. Betrokkenheid van kinderen bij betekenisvolle activiteiten is voorwaarde voor ontwikkeling en leren. De betekenisvolle activiteiten in de peuteropvang hebben altijd de vorm van spel. Door te spelen leren ze de 'echte' wereld ontdekken en hun rol in die wereld vorm te geven. De pedagogisch medewerkers maken optimaal gebruik van dit plezier in spel. Immers, spel geeft ongekende mogelijkheden om die stukjes van de wereld met elkaar te ontdekken. De thematische opbouw van de methode is uitgangspunt. De kinderen leren nieuwe woorden/handelingen in een bepaalde context. Dit geeft de mogelijkheid om bepaalde woorden, begrippen en handelingen een periode te gebruiken en te herhalen, waardoor kinderen zich die eigen kunnen maken. Pedagogisch medewerkers besteden hierbij ook veel aandacht aan het zingen van liedjes. Door de rijm en melodie en herhaling helpen liedjes de kinderen om zich de woorden, begrippen en handelingen eigen te maken. Zo zijn er vaste liedjes in het dagritme, maar ook nieuwe liedjes die per thema in die context worden aangeboden.

4.3 Rol van de pedagogisch medewerker

Kinderen leren van nature, maar niet vanzelf. Natuurlijk is het heerlijk als kinderen zelf (alleen of met elkaar) aan het spelen zijn. Als de pedagogisch medewerker ook een rol neemt/krijgt in het spel geeft dit mogelijkheden tot verdieping, die kinderen zelf vaak niet tot stand kunnen brengen. De pedagogisch medewerker zorgt daarbij allereerst voor een rijke speel-leeromgeving. Dit betekent dat de inrichting en materialen zich lenen voor spel en handelen, bijvoorbeeld een oventje waar je ook echt iets in kan zetten. Zo stelt de inrichting de kinderen in staat om een rollenspel te spelen. 'Echte' materialen hebben de voorkeur. De pedagogisch medewerker heeft een belangrijke rol in de begeleiding van het spel. Door het spel van een kind te verkennen, kan de pedagogisch medewerker zich hieraan verbinden, met al volgende stap het spel te verrijken. De ene keer brengt zij een verhaal, probleem of voorwerp in om daarmee het gesprek en het spel op gang te brengen, dan weer speelt zij volop mee als was zij één van de kinderen, en later stelt zij zich op als regisseur of souffleur om daarmee te kunnen bijsturen.

Brede ontwikkeling staat bij dit alles voorop en is gericht op het ontwikkelen van vaardigheden die nodig zijn in de maatschappij, school, werk en gezin. In Startblokken en KIJK! 0-7 wordt deze verwevenheid duidelijk aangegeven en in doelen uitgewerkt.

4.4 Elk kind een mentor

Elke pedagogisch medewerker heeft evenredig naar het aantal dagdelen dat de pedagogisch medewerker op de groep staat een gelijk aantal kinderen als mentorkind. De verdeling van het aantal kinderen gaat in collegiaal overleg. Per groep wordt de toewijzing van mentorkinderen vastgelegd. De mentor werkt op de groep waar het kind is geplaatst. Zij volgt de ontwikkeling van het kind en is het eerste aanspreekpunt voor ouders, collega's en is verantwoordelijk voor de overdracht naar de school toe. Als zodanig zal de pedagogisch medewerker zich ook aan de ouders kenbaar maken tijdens het kennismakingsgesprek.

4.5 Basisdoelen

De doelen van onze werkwijze sluiten goed aan op de basisdoelen van Riksen-Walraven. Door actief te werken vanuit onderstaande basisdoelen ontstaat binnen de peuteropvang een pedagogisch speel- leerklimaat, dat optimale ontwikkelingskansen biedt voor peuters. Pedagogisch medewerkers zetten de zes interactievaardigheden om deze basisdoelen te ondersteunen en begeleiden:

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structureren en leidinggeven
- Praten en uitleggen
- Ontwikkeling stimuleren
- Begeleiden van onderlinge interacties

Het bieden van emotionele veiligheid

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Als een kind zich onveilig voelt staat het niet open om te spelen en te leren. Het gaat hierbij niet alleen om het ontwikkelen van vertrouwen in de omgeving, maar ook om het ontwikkelen van zelfvertrouwen. Het gevoel van veiligheid op de peuteropvang wordt vooral bepaald door de pedagogisch medewerkers, de ruimte/omgeving, het contact met andere kinderen en het contact met de ouders. Dit vraagt vooral een *sensitief-responsieve houding* van de pedagogisch medewerkers. Zij hebben oog voor non-verbale en verbale signalen van welbevinden van kinderen, zien de positieve intenties van gedrag en reageren hier adequaat op.

Een voorbeeld: Anne van twee pakt een autootje af van Elena. De pedagogisch medewerker begrijpt dat Anne dit niet doet omdat ze Elena wil pesten, maar omdat ze graag hetzelfde wil doen als Elena. De pedagogisch medewerker reageert: "Aha Anne, jij wil ook graag met datzelfde autootje spelen als Elena? Laten we eens kijken of er nog een autootje is dat erop lijkt."

Wennen

Als kinderen voor het eerst naar de peuteropvang gaan is het belangrijk dat ze vertrouwd raken met de nieuwe omgeving. Hierbij is de relatie met de pedagogisch medewerker en de andere kindjes belangrijk, maar ook de ruimte, het ritme en de pedagogische aanpak.

Om het wennen goed te laten verlopen wordt met de ouders tijdens het intakegesprek besproken hoe de wenperiode wordt ingericht. In het werkplan staat per locatie beschreven hoe het wenbeleid wordt vormgegeven.

Inrichting

De speelruimtes binnen en buiten worden sfeervol en harmonieus ingericht met betrekking tot aankleding en kleurgebruik. Daarnaast wordt de ruimte overzichtelijk ingedeeld met zogenaamde hoeken. Dit zijn aanknopingspunten waarmee kinderen zich in de leefruimte kunnen oriënteren. Kinderen voelen zich veilig als ze weten waar ze zijn en welke plek voor welke activiteit is bedoeld. Speelgoed op ooghoogte zorgt ervoor dat kinderen dit zelf kunnen pakken en opruimen. Dit stimuleert zelfstandigheid en bouwt aan zelfvertrouwen van kinderen. Met *Respect voor autonomie* geeft de pedagogisch medewerker kinderen de ruimte om zelf te ontdekken en keuzes te maken. Tijdens vrij spel komen kinderen zelf tot spel en brengen zij eigen ideeën in. Pedagogisch medewerkers bieden kinderen uitdagend materiaal aan en versterken hun initiatieven.

Een voorbeeld: Ali zit in de zandbak en pakt met één hand de schep vast om zand in een emmer te scheppen. Het zand glijdt steeds van de schep af voordat het in de emmer zit. Ali doet met zijn tong uit zijn mond nog een paar pogingen om het zand in de emmer te krijgen. De pedagogisch medewerker schuift aan in de zandbak en zegt: "Ik zie dat je het zand in de emmer wil scheppen". Ali kijkt op en haalt z'n schouders op. "Kan niet!" zegt hij. Dan pakt hij de schep met twee handen vast en het zand blijft op de schep. "Kijk eens jongens, Ali heeft een goed idee, zand scheppen met twee handen gaat beter! Laat maar zien hoe je dat doet, Ali!" En trots scheidt Ali zijn emmer vol, terwijl andere kinderen toekijken.

Daarnaast is er een goede verbinding tussen binnen en buiten. Door de ramen is er veel te zien en te beleven; vogels die langs vliegen, de vuilniswagen in de straat. Door het raam kunnen kinderen zich op een veilige manier oriënteren op de 'echte wereld'.

De indeling in speelhoeken met specifieke functies geldt niet alleen voor de binnenruimte, ook buiten hebben de speelgebieden een eigen functie: een zandbak om te graven en bouwen, een open plein om te fietsen en rennen, een muurtje om tegenaan te zitten, een hoekje om je te verstoppen.

Het bieden van structuur en het stellen van grenzen

In de peuteropvang wordt een vast dagritme gehanteerd. Een vast dagritme draagt bij aan het bieden van structuur. Er zijn vaste momenten voor de kring, gestructureerd en vrij spel. De overgangsmomenten worden ondersteund door vaste, herkenbare liedjes. De kringmomenten zijn hier een belangrijk onderdeel van. Activiteiten starten en eindigen met gezamenlijk in de kring, zo wordt de kring een soort ijkpunt voor de kinderen. Door steeds hetzelfde dagritme te volgen, krijgen kinderen het gevoel "zo gaat het hier". Duidelijkheid en structuur bieden daarmee veiligheid en geborgenheid. De dagritmekaarten zijn een belangrijke visuele ondersteuning hierbij.

Ook het stellen van grenzen is een belangrijk onderdeel voor het bieden van structuur. Wij zorgen zo voor een voorspelbare omgeving en op die manier weten de peuters wat zij kunnen verwachten. Dit biedt hen ook rust. Wij stellen grenzen voor het gedrag van de peuters wanneer dit nodig is. Wij maken hierbij gebruik van duidelijke communicatie en stimuleren positief gedrag door het geven van complimenten. In het stellen van grenzen leggen wij uit welk gedrag wij niet accepteren en welk gedrag wij juist wel willen zien. Op deze manier leren peuters wat de geldende regels zijn bij Zoople Velsen.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Op alle locaties van Zoople Velsen ontwikkelen en ontdekken kinderen hun persoonlijke competenties d.m.v. spel. Het kind ontwikkelt hiermee zelfstandigheid, zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Deze competenties stellen een kind in staat om allerlei situaties of problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen naar veranderende omstandigheden. Kinderen moet zich kunnen ontwikkelen op de verschillende gebieden: motoriek, cognitief, sociaal-emotioneel. Interactievaardigheden die hierbij passen zijn met name *Praten en uitleggen* en *Ontwikkeling stimuleren*. De pedagogisch medewerker biedt bijvoorbeeld op vaste momenten in het dagritme activiteiten aan kinderen in een klein groepje. Zo creëert zij kansen voor taalrijke gesprekjes met kinderen, waarin zij actief luistert en verschillende praatvormen bewust toepast. Naast de taalontwikkeling is er zo ook aandacht voor rekenprikkels en motorische ontwikkeling.

Een voorbeeld: Elke ochtend tijdens het vrij spel moment, leest de pedagogisch medewerker interactief voor aan een klein groepje kinderen. Het verhaal van Rupsje Nooitgenoeg hebben de kinderen al eerder gehoord en ze stelt met het boek nog dicht op een vraag over het boek: "Kijk eens, hier is het verhaal van?" Enkele kinderen roepen enthousiast "kleine rups, eten!" en de pedagogisch medewerker vervolgt: "Ja, die kleine rups eet veel hé? En weten jullie nog wat er daarna gebeurde?" Er volgt een gesprekje over de volgorde van het verhaal. Daarna spelen de kinderen in het groepje het verhaal na bij de verteltafel, waarbij het fruit wordt geteld en de rups door de kleine gaatjes in het fruit kruipt.

Taalontwikkeling

In de peuterleeftijd zijn kinderen bijzonder gevoelig voor het leren van taal en kunnen zij heel gemakkelijk woorden en begrippen leren als er een taalstimulerende omgeving is.

In de dagelijkse omgang van de pedagogisch medewerker met de kinderen, vindt het taalaanbod plaats door zo veel mogelijk te praten en te luisteren bij spontane en geplande activiteiten. Het is het aanbieden van taal op verschillende manieren zoals: handelingen benoemen, kringgesprek, voorlezen, spelletjes (lotto, gebaren, vrij spelen), liedjes, rijmpjes en versjes. Dit taalaanbod gaat de hele dag door. Juist voor jonge kinderen geldt dat de verschillende ontwikkelingsgebieden niet los te koppelen zijn. Zo heeft taalontwikkeling veel te maken met de sociaal-emotionele en met de cognitieve ontwikkeling. Voor het begeleiden en stimuleren van de brede ontwikkeling van de kinderen bij alle dagelijkse activiteiten, zetten pedagogisch medewerkers verbale en non-verbale communicatie in. Een goede beheersing van de Nederlandse taal is daarom voor alle medewerkers (inclusief stagiaires en vrijwilligers) een vereiste. Alle pedagogisch medewerkers voldoen minimaal aan taalniveau 3F. Zo zijn zij een goed taalvoorbeeld voor alle kinderen.

In het contact tussen de pedagogisch medewerker en het kind speelt zich de meeste taalverwerving af. De pedagogisch medewerker zal dan ook veel doen aan taalaanbod, taal uitlokken bij de kinderen en attent reageren op wat het kind zegt.

Voor taalzwakke kinderen is het extra belangrijk dat het taalaanbod aansluit op het niveau van het kind en dat op een speelse manier de vaardigheden van het kind worden versterkt. In de peuteropvang wordt vanuit de VVE extra nadruk gelegd op het stimuleren van de taalontwikkeling door middel van het werken met het VVE-programma Startblokken.

Tweetaligheid op de peuteropvang

Bij een tweetalige opvoeding ervaren kinderen dat er twee of meer talen bestaan en leren zij die talen uit elkaar te houden. De pedagogisch medewerkers bieden ondersteuning door op een doordachte en consequente manier taal aan te bieden. Zij spreken Nederlands met het kind terwijl de ouders thuis vaak een andere taal spreken. Door een taal aan een bepaalde persoon of situatie te koppelen, leert het kind welke klanken, woorden, grammatica en taalregels bij de ene of de andere taal horen. Voor de taalontwikkeling van het kind is het goed als de ouder de taal met hem spreekt, die hij/zij zelf het beste beheerst.

Rekenprikkel

Binnen verschillende activiteiten van Startblokken is er aandacht voor de drie rekendomeinen: meten, ruimtelijke oriëntatie en ontluikende gecijferdheid. Het gaat hierbij vooral om het opdoen van de eerste ervaringen die de basis leggen voor de latere rekenontwikkeling. Vandaar dat we spreken over rekenprikkel. De rekenprikkel zijn nauw verbonden met de taalontwikkeling en de motorische en zintuiglijke ontwikkeling. Voorbeelden: groot, klein, onder, boven, als je drie potloden hebt; hoeveel kinderen kunnen er dan met je mee kleuren? Of onder een doek 4 blokjes leggen. Als je er een 'wegtovert' hoeveel houd je er dan over?

Motorische ontwikkeling

De pedagogisch medewerker geeft de kinderen de gelegenheid hun motoriek te ontwikkelen door hen in eerste instantie zelf te laten ontdekken. Ze stimuleert door het kind dingen na te laten doen, door herhaling en door aanmoedigen. Afwisseling van activiteiten en het bieden van nieuwe uitdagingen zijn daarin belangrijke aspecten. De pedagogisch medewerker is bekend met de lichamelijke ontwikkeling van kinderen en weet in te schatten waar een kind aan toe is. Een veilige omgeving staat daarbij voorop. De speelruimten zijn ingericht op basis van leeftijd en mogelijkheden.

Creatieve ontwikkeling

De creatieve ontwikkeling van de kinderen wordt door de pedagogisch medewerkers gestimuleerd door verschillende activiteiten aan te bieden, zoals knutselen, tekenen en schilderen. Daarnaast wordt deze ontwikkeling ook in de vorm van expressie gestimuleerd, zoals door samen te dansen en te zingen. Creativiteit geeft kinderen de mogelijkheid om ook hun verbeeldingskracht te leren gebruiken en om zo nieuwe dingen te creëren. Dit draagt bij aan de ontwikkeling van hun zelfvertrouwen. Creatieve activiteiten bieden wij aan met verschillende materialen, zodat kinderen hun eigen fantasie hierin kwijt kunnen. Wij zingen regelmatig liedjes met de kinderen en wij nodigen hen uit om te dansen en te bewegen. Het voorlezen van boeken is een vast ritueel van de dag, waarbinnen kinderen hun verbeeldingskracht ontwikkelen en nog verder de taal uitbreiden.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties

Met sociale competenties wordt bedoeld dat het kind leert goed te communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen of juist leren oplossen. Door het leren van sociale competenties geef je aan kinderen de kans om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

Pedagogisch medewerkers *begeleiden interacties* van kinderen, waarmee zij hen ondersteunen in de omgang met elkaar. Zij leren kinderen hoe zij op een positieve manier met elkaar kunnen omgaan. Dit doen zij onder andere door groepsactiviteiten aan te bieden en zo het contact tussen kinderen te initiëren. Regelmatig worden de namen van de kinderen genoemd, zodat de aandacht van kinderen op elkaar wordt gericht en kinderen

elkaar leren kennen. Zo stimuleren pedagogisch medewerkers ook een positief groepsgevoel.

Een voorbeeld: Jonas fietst buiten op een driewieler en Mila loopt naar hem toe en trekt aan het stuur van de fiets. Jonas roept luid “Nee!” en Mila begint te huilen. De pedagogisch medewerker komt naar ze toe en benoemt van beide kinderen wat zij willen: “Kijk Mila wil ook graag fietsen en Jonas vindt het niet leuk als de fiets wordt afgepakt”. Hoe zouden we dat kunnen oplossen?” Jonas roept dan: “één rondje!” De pedagogisch medewerker reageert: “Dat is een idee, Jonas wil nog een rondje rijden, dan mag Mila fietsen”. Mila kijkt blij. Hand in hand met de pedagogisch medewerker wacht Mila even tot Jonas zijn fiets aan haar geeft.

Sociaal emotionele ontwikkeling

De pedagogisch medewerker neemt ieder kind en diens gevoelens serieus, waarbij ze zich verplaatst in de belevingswereld van het kind. Belangrijk hierbij is dat ze emoties benoemt en dat zij met het kind een zodanige band opbouwt waardoor het zich veilig voelt.

Er is ruimte voor het ontdekken en ontwikkelen van sociaal gedrag. Tijdens kring momenten wordt er bijvoorbeeld aandacht besteed aan op je beurt wachten en tijdens het spel leren kinderen te delen. Voor de omgang met elkaar worden afspraken en regels gehanteerd. In de groepssituatie gelden soms andere regels, normen en waarden dan in de thuissituatie. Het is belangrijk dat kinderen dit ervaren; omgang met anderen dan de ouders draagt bij aan een gezonde sociaal-emotionele ontwikkeling. Voor veel peuters is het samen zijn in een (grote) groep een nieuwe, leerzame ervaring. ‘Erbij horen’, mee mogen doen en omgaan met conflicten zijn zaken die tijdens het spelen aan de orde komen. Pedagogisch medewerkers begeleiden kinderen bij deze situaties, zodat zij leren hoe zij hiermee op een constructieve manier om kunnen gaan.

Peuters krijgen bij Zoople Velsen de ruimte om zelf te ontdekken en te experimenteren op sociaal gebied en daarbij ondersteunen de pedagogisch medewerkers hen. Kinderen mogen zichzelf zijn en pedagogisch medewerkers zorgen dat het ontdekken en experimenteren veilig en vertrouwd verloopt. Vaardigheden als communicatie, samenwerking, empathie en respect zijn hierbij belangrijk. Er wordt rekening gehouden met verschillen tussen kinderen en zij worden geleerd om respect en begrip voor elkaar te hebben. Op de groepen worden verschillende activiteiten aangeboden voor het stimuleren van de sociale ontwikkeling, zoals samen spelen, samen eten en specifieke groepsspellen.

Kinderen de gelegenheid bieden om zich de normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken

Er zijn veel ongeschreven gedragsregels, zoals b.v. je mag een ander geen pijn doen, samen delen, om de beurt, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen pedagogisch medewerkers hen dit bij te brengen. Dit basisdoel is de kern van de opvoeding. Pedagogisch medewerkers laten kinderen kennismaken met grenzen, normen en waarden maar ook met omgangsvormen in onze samenleving. Hierbij is een positieve benadering van belang. We richten ons hierbij vooral op het gedrag dat we graag van de kinderen zien en proberen minder te focussen op dat wat ‘niet mag’. Deze benaderingswijze wordt ook bij de ondersteuning van ouders gehanteerd. Pedagogisch medewerkers bieden op een positieve manier structuur en geven grenzen aan.

Een voorbeeld: Als het tijd is om samen op te ruimen, mag een van de kinderen een belletje laten rinkelen en wordt er een opruimliedje gezongen. In de bouwhoek spelen

Nora, Bas en Jordi met de treinbaan. Als het belletje rinkelt beginnen Nora en Bas op te ruimen. Jordi speelt nog even door. De pedagogisch medewerker sluit aan en benoemt: "Wat fijn dat jullie helpen met opruimen, omdat we dan snel klaar zijn en nog tijd hebben voor iets anders". Jordi kijkt op en begint ook met opruimen. De pedagogisch medewerker reageert: "Wat goed dat je ook meehelpt, Jordi, nu zijn we nog sneller klaar!".

5. Een veilige en gezonde speel-leeromgeving

Een veilige, goed ingerichte ruimte nodigt kinderen uit tot spelen, ontdekken en gezellig samen, of rustig alleen te zijn. Een geschikte buitenruimte is voor jonge kinderen minstens net zo belangrijk. Daarnaast besteden we aandacht aan sfeer en zaken als beweging en voeding om een veilige en gezonde omgeving te creëren.

Zoople Velsen biedt kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang. Hiervoor zijn beleid en protocollen opgesteld op het gebied van:

- Calamiteiten en bedrijfshulpverlening
- Meldcode kindermishandeling, grensoverschrijdend gedrag en huiselijk geweld
- (Bijna) ongevallen en incidenten
- Ziekte en medisch handelen
- Hygiëne

5.1 Veiligheid

Alle locaties van Zoople Velsen voldoen aan de (hoge) kwaliteitseisen voor peuteropvang op het gebied van veiligheid en gezondheid. Er is op elke locatie een specifiek beleidsplan Veiligheid en Gezondheid en elk jaar worden de binnen- en buitenruimtes geïnspecteerd en eventuele gebreken worden zo snel mogelijk verholpen. Ook als er tussentijds zaken stuk gaan wordt dit uiteraard zo snel mogelijk opgelost.

Daarnaast besteden pedagogisch medewerkers uitgebreid aandacht aan de sociaal-emotionele veiligheid van de kinderen (zie hoofdstuk 2 en 3).

Beroepskracht-kind ratio

Op alle peuteropvang locaties hanteren we de beroepskracht-kind ratio zoals die in de wet is vastgelegd. Bij peuters tussen de 2 en 4 jaar oud mag één pedagogisch medewerker maximaal acht kinderen opvangen. Wanneer er meer dan acht peuters worden opgevangen staan er twee pedagogisch medewerkers op de groep. Bij de peuteropvang locaties van Zoople Velsen vangen wij niet meer dan 16 kinderen per groep op.

De peuteropvang bij Zoople Velsen bestaat uit één of twee dagdelen van vier uur. Wanneer een locatie twee dagdelen achter elkaar geopend is (een ochtend en een middag) zit daar een half uur tijd tussen. In dit half uur hebben de pedagogisch medewerkers pauze. De exacte tijden staan per locatie beschreven in het locatie specifieke pedagogisch werkplan.

Bij Zoople Velsen worden de presentielijsten van de kinderen bijgehouden in KidsKconnect. Hierin staan de aankomst en vertrektijden van de kinderen. De roosters van de beroepskrachten worden up-to-date gehouden door de planning. Op deze manier kunnen wij actuele roosters van beroepskrachten en presentielijsten van kinderen overleggen.

Afwijking BKR

Op 1 juli 2023 zijn de kwaliteitseisen van de kinderopvang aangepast, hieronder valt de drie-uursregeling. Wanneer je als kinderopvangorganisatie minimaal 10 uur aaneengesloten kinderopvang biedt, mag er maximaal drie uur per dag worden afgeweken van de beroepskracht-kind ratio. Die uren hoeven niet aaneengesloten te zijn.

Bij onze peuteropvang komt het niet voor dat er 10 uur aaneengesloten opvang wordt geboden. Hier wijken wij dan ook niet af van de beroepskracht-kind ratio.

4-ogenprincipe

We hanteren bij de peuteropvang locaties van Zoople Velsen het 4-ogenprincipe⁷. Een pedagogisch medewerker mag alleen op de groep staan, zolang maar op elk moment een andere volwassene de mogelijkheid heeft om mee te kijken of luisteren. Veel van onze locaties bevinden zich in een school of buurtcentrum, waardoor er altijd andere mensen in het gebouw zijn die (toe)zicht hebben of ondersteuning kunnen leveren. Door veel met transparante afscheidingen te werken zorgen we ervoor dat men wel alleen kan zijn met een individueel kind of een groepje kinderen en er zo voldoende privacy en/of rust gecreëerd kan worden, maar dat men toch zichtbaar is.

De afspraken per locatie en wat er precies van pedagogisch medewerkers verwacht wordt in dit kader, is vastgelegd in het locatie specifieke pedagogisch werkplan.

Vaste gezichten

Een vaste, vertrouwde pedagogisch medewerker biedt emotionele veiligheid en stabiliteit voor een kind. Deze vaste beroepskracht kent het kind goed, herkent signalen en behoeften van het kind en kan hier adequaat op inspelen. Om die reden werkt altijd minimaal één vaste beroepskracht op de groep als het kind aanwezig is en geldt een maximaal aantal vaste beroepskrachten per kind. Dit maximumaantal is afhankelijk van de leeftijd van het kind en de grootte van een stampgroep.

Bij de peuteropvang locaties van Zoople Velsen zijn er maximaal twee pedagogisch medewerkers per groep nodig volgens de BKR. Dit betekent volgens de wet dat er per peuter of kind maximaal drie vaste gezichten zijn. In dit geval mag Zoople Velsen per 1 juli 2023 bij ziekte, verlof of vakantie tijdelijk een andere beroepskracht inzetten dan een vast gezicht. Er is dus altijd een van deze drie vaste beroepskrachten werkzaam als het kind aanwezig is.

Zoople Velsen zet dit enkel in wanneer er geen ander vast gezicht beschikbaar is dat ter vervanging van het afwezige vaste gezicht kan worden ingezet. Daarnaast wordt dit enkel ingezet als het vaste gezicht niet langer dan 4 weken aaneengesloten afwezig is. De emotionele veiligheid en stabiliteit van het kind wordt gewaarborgd door als eerste een andere vertrouwde beroepskracht van de eigen locatie in te zetten. Wanneer dit niet mogelijk is wordt een vertrouwde invalkracht ingezet.

Achterwachtregeling

Bijna alle locaties bevinden zich in een school of buurtcentrum, waardoor er altijd andere volwassenen in de buurt zijn tijdens de opvang. Voor de locaties die niet gevestigd zijn in een school of buurtcentrum is er afgesproken wie er telefonisch bereikbaar zijn als achterwacht en op de groep staan altijd twee pedagogisch medewerkers. Hoe dit per locatie is vormgegeven staat beschreven in het beleidsplan veiligheid en gezondheid.

5.2 Gezondheid

Zoople Velsen wil op alle vlakken bijdragen aan de ontwikkeling van kinderen en aandacht voor een gezonde levensstijl hoort daar ook bij.

Bewegen

In de eerste plaats is er binnen het spel/-activiteitenaanbod aandacht voor bewegingsspel. De buitenruimte biedt hier gelegenheid voor en sommige peuteropvang locaties hebben de

gelegenheid om een gymzaal - bijvoorbeeld van de school - te gebruiken. Het bieden van ruimte voor beweging is echter niet voldoende. Door middel van gerichte activiteiten stimuleren de pedagogisch medewerkers het bewegingsspel van de kinderen.

Voeding

Er is veel aandacht voor gezonde voeding bij jonge kinderen, vanuit de gedachte dat een gezonde levensstijl met betrekking tot voeding bij kinderen, op latere leeftijd wordt doorgezet. Dit staat beschreven in ons voedingsbeleid.

6. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE)

Bij Zoople Velsen wordt gewerkt met het VVE-programma Startblokken. De criteria om in aanmerking te komen voor een VVE-indicatie stelt de gemeente vast. De doelgroep criteria gaan deels over de achtergrond van het kind, het gezin en over de taalontwikkeling van de kinderen. Op het consultatiebureau (JGZ) worden ouders geïnformeerd over VVE. Als JGZ vaststelt dat het kind voor een VVE-indicatie in aanmerking komt, en ouders hiermee akkoord gaan, wordt dit in de VVE-monitor gezet.

Als een pedagogisch medewerker vindt dat een kind in aanmerking zou moeten komen voor VVE, dan kan Zoople Velsen met schriftelijke toestemming van de ouders via de VVE-monitor een VVE-indicatie aanvragen. JGZ bekijkt de aanvraag en zal de indicatie wel of niet afgeven.

De peutergroepen bestaan uit maximaal 16 kinderen in de leeftijd van 2 - 4 jaar. Op alle groepen worden VE-gecertificeerde pedagogisch medewerkers ingezet en kunnen kinderen met een VVE-indicatie geplaatst worden. Het aanbod uit het VVE-programma wordt dan door zowel kinderen mét als kinderen zonder indicatie gevolgd. Jeugdgezondheidszorg (het consultatiebureau) stelt vast of een kind aan de afgesproken criteria voldoet. Het gesubsidieerde aanbod van voorschoolse educatie bestaat uit 960 uur voor alle peuters tussen 2,5 tot 4 jaar met een VVE-indicatie.

Zoople Velsen heeft hiervoor de volgende berekening gemaakt:

4x4 uur verdeelt over 60 weken. In de praktijk betekent dat een kind met een VVE-indicatie 4 dagdelen van 4 uur per week VVE krijgt aangeboden verdeeld over een periode van 60 weken (anderhalf jaar). Hiermee ontvangt een kind met deze indicatie: 60x16 uur = 960 uur.

VVE Thuis

Op 9 locaties van Zoople Velsen wordt voor ouders van kinderen met een VVE-indicatie VVE Thuis aangeboden. Dit is een programma dat ouders ondersteunt bij het spelenderwijs stimuleren van de taalontwikkeling van hun kind. Hoe dit per locatie wordt vormgegeven staat beschreven in het locatie werkplan.

7. Volgen van de ontwikkeling

Bij Zoople Velsen wordt gewerkt met het kind volgsysteem KIJK! 0-7 jaar. KIJK! is gebaseerd op de landelijk vastgelegde streefdoelen/referentieniveaus.

De pedagogisch medewerkers zijn geschoold in het werken met dit observatie- en registratiesysteem. Met KIJK! observeren de pedagogisch medewerkers tijdens alle activiteiten dagelijks het spelen en handelen van de kinderen. Met KIJK! wordt gericht geobserveerd hoe de kinderen spelen, ontwikkelen en leren binnen de gestelde doelen die gesteld zijn in Startblokken. De observaties worden in KIJK! genoteerd. Op verschillende momenten wordt de ontwikkeling van kinderen geregistreerd in het webbased programma van KIJK! 0-7 jaar.

Observeren doen we regelmatig en zo objectief mogelijk aan de hand van herkenbare mijlpalen in de ontwikkeling, registreren doen we op vastgestelde momenten. Voor reguliere kinderen registreren we op twee momenten en voor VVE kinderen zijn er drie registratiemomenten.

8. Samenwerken

8.1 Samenwerking met het basisonderwijs ‘doorgaande lijn’

Zoople Velsen vindt het belangrijk dat er een zo soepel mogelijke overgang van peuteropvang naar de basisschool plaats vindt. Daarom onderhouden wij een intensieve samenwerking met de basisscholen. Afspraken over de samenwerking staan in het samenwerkingsdocument. En wanneer ouders toestemming geven, vindt er een overdracht plaats van de peuteropvang naar de basisschool.

Zoople Velsen is onderdeel van het gemeentelijk LEA-overleg en maakt afspraken met de gemeente Velsen, basisscholen en kinderopvang, onder andere over de doelgroep criteria VVE en doorgaande lijn.

In de locatie specifieke pedagogisch werkplannen staat beschreven met welke scholen de locaties samenwerken en op welke manier.

8.2 Samenwerking met de BSO ‘doorgaande lijn’

Het kan voorkomen dat een kind ook naar een nieuwe BSO gaat. Wanneer dit gaat om een BSO-locatie van onze organisatie verhuizen wij de KIJK! registratie naar de BSO en lichten we dit mondeling toe als dit wenselijk is. Gaat het kind naar de BSO van een andere organisatie dan geven we de KIJK! registratie mee aan ouders. Zo gaan wij ervan uit dat de informatie, met toestemming van ouders, bij de juiste pedagogisch medewerkers van de BSO terecht komt. Meer informatie over de overdracht naar de BSO staat per locatie beschreven in het pedagogisch werkplan.

8.3 Samenwerking met zorg- en hulpverleningsinstellingen

Peuters verschillen van elkaar. Iedere peuter ontwikkelt zich in zijn eigen tempo en op zijn eigen manier. Bij de meeste peuters verloopt de ontwikkeling zonder problemen. Sommige peuters zijn trager in hun ontwikkeling zonder dat dit verontrustend hoeft te zijn. Pedagogisch medewerkers observeren dagelijks de ontwikkeling van peuters tijdens spelactiviteiten en dagelijkse rituelen. Als uit deze observaties blijkt dat een ontwikkeling niet past bij de leeftijd van het kind, dan wordt dit met de ouders besproken. Een pedagogisch medewerker heeft hierin een signalerende rol. De interne pedagogisch coach biedt de pedagogisch medewerkers hierbij ondersteuning. Zij kan waar nodig meekijken op de groep en bewaakt de te nemen stappen in het zorgtraject. Bij peuters is het vaak moeilijk vast te stellen of er sprake is van een ontwikkelingsstoornis. We volgen in overleg met ouders hierbij de stappen zoals deze beschreven zijn in ‘Wijzer Samenwerken’ van JGZ.

Op het moment dat er meer ondersteuning nodig is, vindt er intern overleg plaats. In veel gevallen wordt dan de JGZ ingeschakeld, zodat de pedagogisch medewerker zich kan blijven focussen op haar primaire taak: het begeleiden van de peuters in de groep. De pedagogisch medewerker blijft uiteraard betrokken bij het zorgproces.

Als er zorgen zijn over de ontwikkeling en/of het gedrag van een kind bij pedagogisch medewerkers en ouders kan een orthopedagoog van de JGZ het kind komen observeren op de peuteropvang. Soms zal blijken dat het kind niet genoeg profiteert van het reguliere aanbod. Samen met de ouders en de pedagogisch medewerker zal ze haar bevindingen bespreken of tips geven. Afhankelijk van de zorgvraag voor het kind kan er, samen met de

ouders, ook voor een andere instantie gekozen worden, zoals: huisarts, audiologisch centrum of integrale vroeghulp.

Voor sommige kinderen helpt het, wanneer de groep wat kleiner is dan in onze reguliere peutergroepen. Zij komen in een reguliere peutergroep niet goed uit de verf en er zijn soms vragen over de ontwikkeling of het gedrag. De orthopedagoog van JGZ kan dan aanmelding bij onze kleine peutergroep adviseren.

Zoople Velsen biedt op locatie de Vlieger de mogelijkheid voor peuteropvang in een kleine groep. De peutergroep de Vlieger is een groep waar maximaal zes kinderen komen spelen. Er werkt een pedagogisch medewerker van Zoople Velsen vier dagdelen per week samen met een pedagogisch medewerker van Kenter jeugdzorg. Bij de Vlieger wordt ook voorschoolse educatie (VVE) aangeboden. De Vlieger is er voor peuters die niet voldoende kunnen profiteren van de reguliere peuteropvang en die opvallen door gedrag en/of ontwikkeling. De samenwerkingspartners stellen zich tot doel kinderen laagdrempelig, dichtbij huis en zo jong mogelijk te observeren en toe te leiden naar een passend aanbod in zorg of onderwijs. Samenwerkingspartners zijn Kenter jeugdhulp en JGZ. Aanmelding voor deze groep verloopt via de orthopedagoog van JGZ.

9. Samen met ouders

De peuteropvang is voor ouders een ontmoetingsplek waar zij onderling ervaringen kunnen uitwisselen, maar ook met hun vragen terecht kunnen bij de pedagogisch medewerkers. Daarnaast is er de mogelijkheid om ouders informatie te verstrekken en tips te geven bij opvoedingsvragen. Opvoedondersteuning is opvoeders helpen opvoeden, met als doel het voorkomen of vroegtijdig bijsturen van problemen in de opvoeding, zodat ingrijpende hulp niet meer nodig is. Bij opvoedondersteuning staan de ouders centraal.

9.1 Van ouderbetrokkenheid naar educatief partnerschap

Voor Zoople Velsen is ouderbetrokkenheid bij de opvoeding en ontwikkeling een belangrijke voorwaarde voor een goede (taal)ontwikkeling van kinderen. Wij hechten daarom waarde aan goed contact met ouders om tot gezamenlijke betrokkenheid bij het welbevinden en de ontwikkeling van het kind te komen.

Dit doen wij door:

- Een intakegesprek bij de start
- Dagelijks contact bij haal- en brengmomenten
- Minimaal 1x per jaar overleg met ouders over de ontwikkeling van hun kind
- Gezamenlijke contactmomenten rond thema's of in de vorm van een informatieve ouderbijeenkomst
- Incidentele contactmomenten als daar aanleiding voor is

En via KidsKonnnect door:

- Nieuwsbrief of themabrief met actuele informatie
- Delen van foto's (dit kan ook op sociale media)
- Incidenteel ontvangen ouders centraal door de organisatie opgestelde berichten, b.v. over tarieven of andere (landelijke) ontwikkelingen in de kinderopvang

9.2 Inschrijving en kennismaking

Ouders schrijven hun kind voor de peuteropvang in via de website van Zoople Velsen. De ouders ontvangen bij de start op de peuteropvang het entreeformulier. Zij vullen dit entreeformulier zelf of samen met de pedagogisch medewerkers in. Tijdens het intakegesprek wordt het formulier besproken en worden de ouders geïnformeerd over de communicatie en de werkwijze van de peuteropvang.

9.3 Medezeggenschap

Ouders kunnen ook op een andere manier invulling geven aan hun betrokkenheid bij de peuteropvang door zitting te nemen in de oudercommissie. Ouders hebben op deze manier invloed op zaken als pedagogisch beleid en denken mee over de dienstverlening van de peuteropvang.

Oudercommissies

De oudercommissie overlegt regelmatig met de pedagogisch medewerkers van de betreffende peuteropvang locaties. Hoe dit vorm krijgt staat beschreven in het oudercommissie beleid van Zoople Velsen.

Alternatieve ouderraadpleging

Omdat kinderen meestal 1,5 à 2 jaar onze peuteropvang bezoeken, is het soms moeilijk om ouders voor de OC te krijgen. Dan kiezen we voor alternatieve ouderraadpleging (AOR) Tijdens bijvoorbeeld koffie-ochtenden of ouderavonden waar alle ouders welkom zijn, kan AOR plaatsvinden. In het kader van ouderbetrokkenheid in het algemeen zijn dit soort bijeenkomsten nuttig, maar ze zijn ook geschikt om ouders te bevragen over voorgenomen wijzigingen. Ouders kunnen dan op een lijst aftekenen dat ze zijn geweest (belangrijk voor de inzichtelijkheid) en of ze al dan niet akkoord gaan met een bepaalde wijziging. Het is dan wel van belang om de wijziging vooraf, bijvoorbeeld in een nieuwsbrief, beschreven te hebben zodat ouders ook echt de kans hebben gehad om na te denken over de wijziging en bijvoorbeeld vragen die ze hebben op voorhand al te bedenken.

9.4 Communicatie

Klanttevredenheidonderzoek

Eén keer per drie jaar wordt een klanttevredenheidonderzoek gehouden. We vragen ouders naar hun tevredenheid over de begeleiding, de accommodatie, veiligheid en hygiëne, de kosten enz. We gebruiken de uitkomsten om de dienstverlening waar nodig te verbeteren.

Ouderbijeenkomsten

Op elke locatie worden elk jaar verschillende activiteiten en bijeenkomsten voor ouders georganiseerd. Dat varieert van ouderavonden met een opvoedkundig thema tot koffieochtenden. Op iedere peuteropvang is er minimaal 1 x per jaar een ouder/themabijeenkomst.

Klachtenregeling

Zoople Velsen heeft een klachtenregeling opgesteld volgens de wet klachtenrecht. Deze regeling beschrijft de werkwijze bij het behandelen en registreren van klachten van ouders. Bij voorkeur maken ouders/verzorgers een klacht eerst bespreekbaar bij de pedagogisch medewerker. Mocht dit niet leiden tot een oplossing, dan kan de klacht worden besproken met de clustermanager. Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kan een klacht ingediend worden. Hoe de interne klachtenprocedure in zijn werk gaat kunnen ouders vinden in KidsKonnnect.

Indien interne klachtafhandeling niet leidt tot een bevredigende oplossing of uitkomst, heeft de ouder de mogelijkheid zich te wenden tot het Klachtenloket Kinderopvang of de Geschillencommissie. Hoe de externe klachtenprocedure in zijn werk gaat kunnen ouders vinden op onze website.

Informatieverstrekking aan ouders

Iedere ouder heeft recht op informatie over zijn of haar kind. Er zijn echter wel verschillen. Hieronder zijn twee situaties uitgeschreven:

Ouders hebben samen het gezag

Voor ouders die met elkaar getrouwd zijn of samenwonen en die samen het gezag hebben. Krijgen gezamenlijk alle informatie over hun kind. Voor ouders die gescheiden zijn, die niet meer bij elkaar wonen en die wel beiden het gezag over het kind hebben, ligt het niet anders. Zij hebben beiden recht op alle informatie over hun kind. In de praktijk betekent

dit dat zij alle twee een uitnodiging krijgen voor het 10-minutengesprek, en alle twee een uitnodiging voor ouderbijeenkomsten. Zie verdere uitleg hieronder.

Ouder(s) hebben geen gezag

Ouders die geen gezag (meer) hebben over een kind, hebben beperkt recht op informatie over hun kind. De ouder zal daar echter wel zelf om moeten vragen. De peuteropvang hoeft uit zichzelf geen informatie te geven aan deze ouder(s). Als het gaat om de vader, dan moet deze bovendien het kind hebben erkend, anders heeft hij geen recht op informatie, ook niet als hij erom vraagt. Dit beperkte recht op informatie betreft alleen belangrijke feiten en omstandigheden zoals: informatie over de ontwikkeling van de peuter en het beleid van de speelzaal. Als het belang van het kind zich tegen informatieverstrekking verzet, dan hebben de ouders ook geen recht op informatie. Dit kan het geval zijn als een bevoegde instantie, bijv. rechtbank of Raad van de Kinderbescherming daar een uitspraak over doet. Als dit op een locatie speelt, dan helpt de pedagogisch coach de pedagogisch medewerkers met het bepalen wat in dit geval de juiste handelwijze is.

10. Borgen van kwaliteit

Wij bieden een inspirerende werkomgeving en voeren een transparant personeelsbeleid, waarin voortdurende aandacht is voor groei en ontwikkeling van het personeel. Van medewerkers verwacht Zoople Velsen het uitdragen van deze missie met deskundigheid, betrokkenheid, verantwoordelijkheid en het vermogen tot zelfreflectie.

10.1 Scholing en deskundigheid

Om de pedagogisch medewerkers toe te rusten voor hun taak wordt er uitgebreid aandacht besteed aan scholing. Er is een meerjarig scholingsplan opgesteld, dat jaarlijks geëvalueerd wordt. In dit scholingsplan wordt naast de wettelijk verplichte onderdelen⁸ van scholing, ook bekeken welke scholing nodig is om de pedagogisch medewerkers zo optimaal mogelijk te ondersteunen bij hun werk. Pedagogisch medewerkers krijgen hiermee op verschillende manier ondersteuning bij het uitoefenen van hun werk. Training en (bij)scholing wordt verzorgd door zowel interne als externe deskundigen.

10.2 Gedragscode en verklaring omtrent gedrag

Alle medewerkers van Zoople Velsen; de pedagogisch medewerkers, stagiaires en vrijwilligers bij de peuteropvang, wordt verzocht de gedragscode tegen ongewenste gedragingen te ondertekenen. Door middel van onze gedragscode wenst Zoople Velsen vorm te geven aan het voorkomen en bestrijden van agressie, seksuele intimidatie en discriminatie.

Daarnaast wordt er van alle medewerkers vereist dat zij een verklaring omtrent gedrag overleggen (dit geldt ook voor externen volgens het personenregister Kinderopvang). Hierbij worden alle medewerkers, stagiaires, vrijwilligers en externen aangemeld bij personenregister kinderopvang i.v.m. de continue screening.

10.3 Beroepsgeheim

Alle medewerkers hebben een beroepsgeheim. Er wordt met vertrouwelijke informatie zorgvuldig omgegaan. Alleen met toestemming van de ouders mogen medewerkers informatie met externen bespreken of delen.

10.4 Inzet Pedagogisch coaches en beleidsmedewerkers

Zoople Velsen zet pedagogisch coaches en beleidsmedewerkers in volgens de eisen zoals deze in de wet Kinderopvang zijn opgesteld. Hiermee wordt de kwaliteit van de pedagogisch medewerkers in hun werk gestimuleerd. De pedagogisch coach coacht de medewerkers bij de dagelijkse werkzaamheden vanuit de interactievaardigheden. Zij stimuleert pedagogisch medewerkers effectief en begeleidt hen in de kwaliteit van hun pedagogisch handelen. Daarnaast houdt zij zich bezig met de ontwikkeling van het pedagogisch beleid. Het pedagogisch beleid is breder dan alleen het pedagogisch beleidsplan. Ook heeft zij een taak bij het bewaken en invoeren van pedagogische beleidsvoornemens. De coördinator VE realiseert en organiseert een kwalitatief goed voorschools-aanbod in samenhang met het vroegschoolse aanbod en het basisonderwijs. Zij is de spil tussen de peuteropvang en het basisonderwijs. De drie belangrijkste pijlers van

⁸ [wettelijk verplichte onderdelen](#)

het werk van de coördinator VE zijn de doorgaande lijn tussen voorschool en basisonderwijs en alle facetten die daarbij komen kijken, het kwalitatief werken met het VVE-programma en het werken met VVE-Thuis. Een concrete beschrijving van de inzet is te lezen in het coachplan, dit plan is op te vragen via de pedagogisch coach van de locatie.

10.5 Inzet Pedagogisch ondersteuner

Bij Zoople Velsen is het mogelijk dat een pedagogisch ondersteuner boven formatie wordt ingezet op de locaties waar hier behoefte aan is. Dit betekent dat de pedagogisch ondersteuner als derde pedagogisch medewerker aanwezig is op de locatie. Met deze inzet wil Zoople Velsen onder andere tegemoetkomen aan de intensieve begeleiding van kinderen met extra zorgbehoeften. De inzet wordt gecoördineerd door de pedagogisch coach. Een concrete beschrijving van de pedagogisch ondersteuner is beschreven in het plan Inzet Pedagogisch Ondersteuner.

10.6 Inzet stagiaires en vrijwilligers

Wij bieden mogelijkheden om voor een beroep in de kinderopvang te worden opgeleid. Wij bieden een stageplek aan voor VMBO leerlingen, BOL studenten (MBO) en HBO studenten. Zij kunnen zich bij ons oriënteren op het vak én we leiden hen op. In onze leeromgeving ligt de nadruk op het ontwikkelen en oefenen van vaardigheden, die in het beroep nodig zijn. Stagiaires werken nooit alleen met de kinderen en staan altijd boven formatie op de groep. Stagiaires krijgen een stagebegeleider toegewezen die hen begeleidt in het dagelijks werk en periodiek begeleidingsgesprekken voert. Periodiek voert de pedagogisch medewerker een gesprek met de stagiaire, dit gesprek dient minimaal eens per maand plaats te vinden. Hierin worden de leerpunten en het functioneren van de stagiaire besproken.

Bij de peuteropvang van Zoople Velsen kunnen wij helaas geen stageplek bieden aan BBL studenten (beroepskracht in opleiding).

Taken van de stagiaire:

- Kinderen observeren tijdens het spelen en inzicht krijgen in hun ontwikkeling
- Samen met medewerkers activiteiten bedenken en organiseren
- Ondersteuning bieden bij de verzorging van kinderen, zoals verschonen van luiers, helpen aankleden en begeleiden bij eten en drinken
- Helpen bij communicatie met ouders, zoals bij overdrachten en plaatsen van foto's in het ouderportaal.
- Onder begeleiding van pedagogisch medewerker een oudergesprek voeren

Vrijwilligers bij Zoople Velsen zetten we incidenteel in ter ondersteuning van de pedagogisch medewerker en altijd boven formatie. Een vrijwilliger heeft een ondersteunende rol bij de dagelijkse taken van de pedagogisch medewerkers. Zij kunnen ondersteuning bieden bij het voorbereiden/uitvoeren van activiteiten of het ondersteunen in huishoudelijke taken. De pedagogisch medewerker begeleidt de vrijwilliger en eventueel zorgen wij voor training/scholing. De vrijwilliger wordt uitgebreid geïnformeerd over het pedagogisch beleidsplan en de werkwijze bij Zoople Velsen. Vrijwilligers moeten een zekere mate van affiniteit hebben voor het werken met kinderen en zij werken nooit alleen met de kinderen. Zij dienen in het bezit te zijn van een Verklaring Omtrent Gedrag en zij worden gekoppeld in het personenregister. Beleid en werkwijze voor het inzetten en begeleiden van vrijwilligers zijn vastgelegd in de vrijwilligersovereenkomst.